

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2024, NUMMER 010

Datum	19 januari 2024
Van	College B&W
Behandeld door	Secretariaat Veiligheid
Doorkiesnummer	2860353
E-mailadres	secretariaatveiligheid@utrecht.nl
Kenmerk	12047872
Beleidsveld	Openbare orde en Veiligheid

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2024 nummer 010 van Tess Meering, VVD, Derk van Bergen (en Rik van der Graaf), ChristenUnie Victor Paalman, Horizon, Yvonne Hessel, UtrechtSolidair, David Bosch, UtrechtNu!, Bert van Steeg, CDA van 18 januari 2024 over 'Haatprediker hoort niet thuis in Utrecht'. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Is de burgemeester op de hoogte van het nieuwsbericht van de Telegraaf en de geplande komst van Hoblos in Utrecht aankomende zaterdag? Klopt het beeld dat in het nieuwsbericht geschetst wordt?

Antwoord 1

Ja, de burgemeester is op de hoogte van de berichtgeving in de Telegraaf. Op basis van de berichtgeving en de volgens de berichtgeving gedane uitingen door dhr. Hoblos is contact opgenomen met de organisator, de Jaarbeurs, politie en Ministerie Justitie en Veiligheid. Inzet hierbij was om te achterhalen of de spreker deze uitspraken inderdaad heeft gedaan en zo ja, welke stappen te ondernemen om te voorkomen dat hij in Utrecht een podium zou krijgen. Voor dergelijke uitspraken is in Utrecht immers geen plaats. Het bleek dat meneer reeds signaleerd stond in het Schengen Informatie Systeem (SIS) en daardoor geen toegang tot Nederland zou kunnen krijgen. Inmiddels heeft de organisator, de Dawah groep, de gemeente te kennen gegeven dat de spreker ook niet op een andere manier, bijvoorbeeld via een livestream, zal spreken tijdens de bijeenkomst.

Vraag 2

Is de burgemeester het met de fracties eens dat de genoemde uitspraken van Hoblos rechtstreeks ingaan tegen onze democratisch waarden en rechtsorde en daarmee verwerpelijk zijn? Hoe schat de burgemeester de risico's van deze bijeenkomst in?

Antwoord 2

Ja, de burgemeester is het ermee eens dat de uitspraken zoals in berichtgeving door de Telegraaf zijn geschetst verwerpelijk zijn. Personen die dergelijk extreme uitingen doen zouden geen podium in Utrecht moeten krijgen. In onze stad is altijd ruimte voor dialoog en meningsuiting, maar niet voor het verheerlijken van geweld en haatzaaien. Een spreker met dergelijke uitspraken kan de democratische rechtsorde ondermijnen wat een bedreiging kan vormen voor de openbare orde en/of nationale veiligheid.

Vraag 3

Hoe heeft de burgemeester op de informatie omtrent de komst van Hoblos gereageerd? Is er vooraf nagedacht over de komst van Hoblos en het mogelijke risico dat dit met zich meebrengt? Welke middelen heeft de burgemeester om dergelijke bijeenkomsten te beperken of te verbieden, indien nodig?

Antwoord 3

De gemeente heeft in de aanloop naar de bijeenkomst contact gehad met zowel de organisator, de Jaarbeurs als de politie. Destijds was bij Dawah en de gemeente nog niet bekend dat de spreker extreme uitingen zou hebben gedaan. Dhr. Hoblos zou volgens het persbericht van de Dawah groep gevraagd zijn om een motiverende lezing te geven over het doel van het leven.

Toen deze informatie bekend werd is opnieuw contact met alle partijen opgenomen. Zie verder beantwoording vraag 1.

De mogelijkheden voor de burgemeester om op te treden tegen dergelijke sprekers zijn beperkt. De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde, maar heeft niet het gezag ten aanzien van strafbare feiten. Haatzaaien, groepsbelediging en aanzetten tot haat, geweld of discriminatie is strafbaar gesteld in het Wetboek van Strafrecht. Dit valt onder het gezag van het Openbaar Ministerie, waarbij het optreden beperkt is tot het moment dat het strafbare feit is gepleegd. In dit geval is er goed contact geweest tussen het ministerie van J&V, de gemeente en veiligheidsdiensten om te zorgen dat deze spreker geen podium in Nederland zou krijgen. Voor deze spreker geldt dat de toegang tot Nederland is geweigerd op basis van een signalering in het SIS Informatiesysteem. In zeer uitzonderlijke gevallen, indien er gerede vrees ontstaat dat de komst van een spreker tot acute wanordelijkheden ter plekke zal leiden, kan de burgemeester een gebiedsverbod opleggen.

Vraag 4

Hoe gaat de burgemeester om met dergelijke haatpredikers, zeker nu het dreigingsniveau door de NCTV recent is verhoogd naar substantieel en ook gelet op de gemeentelijke extremisme aanpak 'Utrecht zijn we samen'? Is er over nagedacht om aan de bijeenkomst beperkingen op te leggen of deze eventueel te verbieden?

Vraag 5

Is de burgemeester het met de fracties eens dat overwogen moet worden om de bijeenkomst te verbieden of om beperkingen op te leggen gelet op het gemeentelijke doel om radicalisering en extremisme tegen te gaan, en gelet op het verhoogde dreigingsniveau?

Antwoord 4 en 5

Het bestaande wettelijke kader brengt met zich mee dat sprekers of predikers worden beoordeeld op de boodschap die zij tijdens hun inbreng uitdragen. Wie een onverdraagzame boodschap uitdraagt zal daarop worden aangesproken, eventueel via de strafrechtelijke weg. Dat is een beslissing die toekomt aan het Openbaar Ministerie.

De gemeente is in dit geval in contact met de veiligheidsdiensten. Indien daaruit het beeld ontstaat dat een bijeenkomst kan zorgen voor schadelijke polarisatie, radicalisering en/of extremisme dan kan binnen het wettelijk instrumentarium bezien worden welke maatregelen we kunnen toepassen. Vooraf verbieden is echter alleen mogelijk als sprake is van een concrete en ernstige bedreiging van de openbare orde. Dat is nu (nog) niet het geval.

Voor buitenlandse sprekers geldt dat de IND maatregelen kan treffen waarmee personen de toegang tot Nederland wordt ontzegd. Per keer wordt op basis van de beschikbare informatie bepaald of een dergelijke maatregel kan worden opgelegd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Horizon

Schriftelijke vragen – Haatprediker hoort niet thuis in Utrecht

18 januari 2024

Vragen:

“Australische haatprediker: ongemoeid naar Utrecht: terreurdaden Hamas ‘een opsteker”, dat kopte de Telegraaf op 18 januari jl. In het nieuwsbericht wordt bekend gemaakt dat de Australische haatprediker, Mohamed Hoblos, aankomende zaterdag in de jaarbeurs in Utrecht een redevoering houdt. Op 22 oktober jl. stond Hoblos, volgens de Telegraaf, voor een met jihadvlaggen zwaaiende menigte in Sydney. Daar heeft hij volgens het nieuwsbericht onder andere gezegd dat de aanval op Israël op 7 oktober jl. geweldig was. In 2018 kwam hij ook al in opspraak toen hij riep dat voor Allah kinderverkrachters, terroristen en moordenaars minder erg zijn dan mensen die een keer een van de vijf gebeden overslaan. De prediker zet in zijn betogen aan tot vijandschap tegen de Westerse wereld, zo staat in het nieuwsbericht. Volgens extremismewatcher Peter Velle komen figuren zoals Hoblos maar met één doel naar Nederland: moslims op het pad brengen van de jihad.

Dit brengt de fracties van de VVD, ChristenUnie, Horizon, Utrecht Solidair, UtrechtNu! en het CDA tot de volgende vragen:

1. Is de burgemeester op de hoogte van het nieuwsbericht van de Telegraaf en de geplande komst van Hoblos in Utrecht aankomende zaterdag? Klopt het beeld dat in het nieuwsbericht geschetst wordt?
2. Is de burgemeester het met de fracties eens dat de genoemde uitspraken van Hoblos rechtstreeks ingaan tegen onze democratisch waarden en

rechtsorde en daarmee verwerpelijk zijn? Hoe schat de burgemeester de risico's van deze bijeenkomst in?

3. Hoe heeft de burgemeester op de informatie omtrent de komst van Hoblos gereageerd? Is er vooraf nagedacht over de komst van Hoblos en het mogelijke risico dat dit met zich meebrengt? Welke middelen heeft de burgemeester om dergelijke bijeenkomsten te beperken of te verbieden, indien nodig?
4. Hoe gaat de burgemeester om met dergelijke haatpredikers, zeker nu het dreigingsniveau door de NCTV recent is verhoogd naar substantieel en ook gelet op de gemeentelijke extremisme aanpak 'Utrecht zijn we samen'? Is er over nagedacht om aan de bijeenkomst beperkingen op te leggen of deze eventueel te verbieden?
5. Is de burgemeester het met de fracties eens dat overwogen moet worden om de bijeenkomst te verbieden of om beperkingen op te leggen gelet op het gemeentelijke doel om radicalisering en extremisme tegen te gaan, en gelet op het verhoogde dreigingsniveau?

Aangezien de bijeenkomst aankomende zaterdag plaatsvindt, vragen de fracties het college om deze vragen versneld te beantwoorden, bij voorkeur uiterlijk 19 januari.

Gesteld door:

- Tess Meering, VVD
- Derk van Bergen (en Rik van der Graaf), ChristenUnie
- Victor Paalman, Horizon
- Yvonne Hessel, UtrechtSolidair
- David Bosch, UtrechtNu!
- Bert van Steeg, CDA